

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gegorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. II. An concedere, ut pensiones futuræ redimantur paratâ pecuniâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

rochia vacavit per resignationem in manibus Papæ. quo casu utique cessat potestas Episcopi, cum Papa jam apposuerit manum.

Ad III. tene, Episcopum posse, quando Beneficium vacat; nec enim probari potest necessitas consensûs Rectoris; imò hoc ipso, quòd Beneficium vacare debeat, dum imponitur pensio, & simul longè communior sententia DD. concedat Episcopo potestatem imponendi, potiùs probatur oppositum, quòd Rector, qui consentiat, dari non debeat. Uteriùs tene, Episcopum posse in actu collationis imponere, & quidem vel proprio motu, ac nemine instante, ut si pensionem reservet Clerico pauperi, aut bene merito, quo casu procul abest pactum & conventio; vel ad instantiam, propositionem, preces de imponenda pensione Resignatario in favorem Resignantis, adeoque prævio tractatu; quia iste tractatus non est pactio præcisa, inducens obligationem, sed tantum est dispositio, declaratio, & intentio proposita, & relicta arbitrio Episcopi, à quo denique initium valoris accipit, & oritur pensio. Qua ratione non committitur

ulla Simonia Juris etiam Ecclesiastici.

Ad IV. Innocentius (si tamen ejus Constitutio sit debite apud nos promulgata, aut recepta, de quo valde dubito) circa finem addit, *sine causa*; ergo cum justa causa adhuc onerata pensione possunt Ecclesia Parochiales.

Ad V. *dist. Min.* hoc est prohibitum in *c. 21. de Prob.* ut fiat per iudices delegatos, etiam Papæ, de quibus ibi est sermo. *c. Min. per Ordinarios, & Episcopos*, de quibus in sermone non est. *N. Min.* De Delegatis specialis ratio, ne scilicet præjudicent Ordinariis. In *c. 8. de translat.* agit de pensione, sed de tractatione super remissione decimarum, quod utique excedit potestatem Episcopi.

Ad auctoritatem DD. qui citantur pro Parte adversa, nôsse te velim, longè plures stare pro nostra sententia, ac insuper illos, qui adversari videntur, intelligi posse, ac plerumque debere vel de pensionibus perpetuis vel ex alio capite, v. g. ob defectum ipsarum causa illicitis. Clericatus n. 39.

QUÆSTIO II.

An Episcopus licitè ac validè concesserit Cleandro, ut redimeret pensiones futuras anticipata solutione per numeratos 800 Ducatos simul & semel facta?

Non parùm controversa est hæc inter Auctores quæstio; nam Clericalem pensionem vendi à Pensionario, & redimi ab obligato ad illam

Beneficiato certa quantitate anticipato soluta absque auctoritate Pontificis posse negant Navar. Rebuff. Lopez. Corduba, Victoria, Paris. de Resign. l. 6. q. 2. n. 123. Achill. de Graffis de Resign. decis. 6. Tondut de Pensionibus c. 57. à n. 2. & seqq. Card. de Luca de Pensionibus. dis. 5. n. 3. Et in hunc ferè modum discurrunt. Pensio clericalis est jus spirituale, vel saltem spirituali annexum: sed hoc vendi & redimi absque auctoritate Pontificis, anationem præviè tollentis, non potest, quia id foret Simoniacum, ut plerique omnes agnoscunt cum S. Thoma 2. 2. q. 100. a. 1. ad 6. ergo. Ma. prob. I. quia Pensio Clericalis, seu, ut etiam vocatur, spiritualis, adheret personæ spirituali seu Clerico, cui reservatur. II. quia talis Clericus pensionarius ex dispositione S. Pii V. obligatur ad recitandum Officium Divinum: ergo pensio respicit officium spirituale, eique annexum est. III. Pensio est jus percipiendi reditus aliquos ex Beneficio alieno: ergo connectitur cum Beneficio, quod est jus spirituale. IV. Resignanti Beneficium reservata pensio datur propter ministerium sacrum, quod ante resignationem præstitit: ergo est annexa ministerio spirituali; non enim videtur aliquod jus magis esse spirituale, si respicit ministerium sacrum futurum, quam si præteritum.

Confirmatur I. Jus Patronatus non potest vendi: ergo multò minùs pensio Clericalis; quia hæc est aliquid magis spirituale, quia tantum Clericis.

ricis competit, quàm illud, quod etiam Laicis, imò & foeminis competere potest.

Confirmatur II. Quamvis Decimæ, prout sunt fructus, vendi possint, tamen jus decimandi venditionem non admittit; quia hoc jus respicit officium spirituale: ergo etiam, licet pensionis fructus sint vendibiles, non tamen ipsa pensio, tanquam jus ad fructus, quod habet Pensionarius in Beneficio Ecclesiastico.

Confirmatur III. Pensio, quæ reservatur permutanti suum Beneficium pinguius cum alio tenuiore ad coequandos vel compensandos fructus, statui non potest sine auctoritate Pontificis, ut nos ipsi docuimus ad Tit. de Res. permut. ergo nec alia pensio, quæ reservatur liberè resignanti, vel lite cedenti, vel Clerico pauperi &c.

Confirmatur IV. ex Rotæ decis. 454. p. 1. n. 7. & coram Priolo decis. 265. n. 12. ubi dicitur, quòd concurrente pecunia Pensio extingui non possit absque Beneplacito Apostolico. Referuntur & aliæ ejusdem Rotæ decisiones.

Hic extremè oppositam acriter propugnant multi & graves Doctores cum Thoma Sanchez Consilior. Moral. l. 2. c. 3. dubio 46. Loterio de Re Beneficiar. l. 3. q. 29. n. 81. seqq. Clericato de Pension. discord. 16. n. 9. seqq. ubi plures alios allegat, & testatur, ipsum Tondut Adversarium n. 23. fateri, plurimos non infimæ notæ Doctores hanc sententiam veriore esse.

R r r

cen.

cessuiffe, Gibalino de *Simonia* q. 20. *consect. 11. per tot.* ubi allegat Cajet. Toletum, Lessium, Valentiam &c. quamvis omnes excipiant Pensionem, quæ in titulum Beneficii cum onere alicujus ministerii Ecclesiastici constituitur, ut si pensio constituatur Coadjuto Episcopi vel Parochi inhabilis, Capellani vel Chori-Vicariis, quia censetur esse verum Beneficium, ac veri Beneficii naturam fortiri vel imitari; cujusmodi pensio vocatur propriè *spiritualis*, illa autem, de qua nobis est sermo, quasi *mixta* vel *media*, quia constituitur Clericis quidem, at non propter officium spirituale, sed per modum eleemosynæ, ad sustentationem præcisè &c. Atque loquendo de hac fundant se isti DD. præcipuè in eo, quòd subiectum pensionis nullum sit aliud, quàm fructus Beneficii, prout sunt distincti & separati ab ipso Beneficio, sub qua ratione est res merè temporalis; nec enim datur pro ministerio spirituali, nec titulo spirituali, sed tantum ad sustentationem illius, in cujus favorem reservatur; quod indè etiam colligitur, quòd non solvatur pensio in vel ex fructibus Beneficii, sed in pecunia.

Stabliunt præterea tum auctoritate Rotæ, quæ pensiones semper consideravit tanquam temporale quid, & separatam à titulo Beneficii, & non connexam cum titulo Beneficii, ut probat Clericatus *n. 11. discord. cit.* tum ex consuetudine ac praxi, vi cujus independentè à beneplacito Apostolico pensiones vendi & redimi an-

ticipatis solutionibus solere testantur idem Clericatus *n. 12.* Atque his Auctoribus meum quoque calculum appono.

Argumenta contraria etiam commode, nec admodum difficulter solvuntur. Ad I. Negatur *Ma. tit.* nempe de Pensione in titulum Beneficii constituta sermo foret. Ad probationem I. Clericatus, & ordo sacre solummodo concomitantè se habet, & per accidens ad Pensionem, non ex natura rei connexus; cum etiam Laicis constituantur subinde pensiones. Ad II. Pariter per accidens est, quòd S. Pius V. injunxerit recitationem Officii B. V. Pensionariis; & hoc concomitans tantum & accidentale non verò intrinseca & inseparabile datur connexio juris ad pensiones seu fructus annuos cum officio spirituali non propter hoc officium spirituale statuuntur & solvantur pensiones, cum utique jam fuerint ante S. Pium in usu, sed aliis de causis, v. g. ut properi Clerico suppeditetur subindivisa alimenta; si tali Pensionario, qui ratione Ordinum fors aliunde non obligatur ad dicendum Breviarium, jungantur certæ preces, æquæ panis sit annexio pensionum ad has preces intrinseca, ut indè jus ad pensiones sit spirituale, ac si Hospitalium v. g. impolinis, qui præter habitationem aliquos quotidie panes & cibum recipiant, jungantur certæ preces quotidianæ. Ad III. Quamvis pensio sit jus percipiendi aliquos fructus ex alieno Beneficio, tamen non propter officium spirituale

vel pro ministerio sacro; unde quamvis datur aliqua contiguitas vel adhesio pensionis ad Beneficium Ecclesiasticum, connexio tamen necessaria vel inseparabilis non datur; potest enim dari & remanere Beneficium pensione extincta, & possit remanere pensio Beneficium vel per unionem vel per suppressionem extincto. *Menoch. conf. 296. n. 33. & conf. 1115. n. 10.* Ad IV. Non datur propter ministerium factum præteritum, sed tanquam alimentum in futurum.

Ad *Confirm. I.* Negatur *Conf.* nam jus patronatus immediatè respicit Beneficia, cum sit jus præsentandi ad Beneficia: at verò pensio immediatè respicit fructus temporales, non Beneficium, aut titulum spirituale.

Ad *Confirm. II.* Iterum negatur *Conf.* quia pensio est quidem jus ad fructus ex alieno Beneficio, non tamen ad alios, nisi temporales, in pecunia ordinariè consistentes, & ex titulo temporali: jus verò decimandi immediatè respicit & fundatur in titulo spirituali Beneficii Ecclesiastici.

Ad *Confirm. III.* In qua continetur argumentum ad hominem reliquis difficilior, negari potest *conseq.* & paritas; nam, si pensio statuatur pro cæquandis fructibus, qui in Beneficio pinguiore dimisso erant copiosiores, temporale datur pro spirituali; siquidem pensio, quæ immediatè respicit fructus temporales, & non solvitur propter titulum vel ministerium spirituale, uti dictum, est aliquid merè temporale; e contra fructus, pro

quorum compensatione decernitur pensio, non sunt objectum, quod datur pro pensione, utpote nondum existentes in dominio novi Beneficiarii, sed jus ad percipiendos fructus, quod titulo Beneficii inseparabiliter est annexum, adeoque spirituale vel spirituali annexum ceditur à dimittente Beneficium pinguius pro pensione, quæ est aliquid temporale, & sic Simonia non evitatur. E contra quando extra casum permutationis non pro compensatione fructuum, vel potius juris ad fructus, sed præcisè pro sustentatione aut in alimenta resignantis statuitur pensio (nempe fructus aliqui prioris Beneficii dimissi, vel jus ad hos) independentè à titulo vel ministerio sacro, nihil spirituale reperitur, per consequens sine Simonia talis pensio vendibilis est & redimibilis.

Ad *Confirm. IV.* Ajunt, illas duas Rotæ decisiones id solum incidenter dicere; vel ex erroneo supposito, quòd pensio sit aliquid spirituale, vel spirituali per se ac inseparabiliter annexum; quo casu verba Rotæ non sunt habenda pro decisionibus, uti revera tales non sunt, ut sæpius protestata est ipsa Rota, fatente ipso Card. de Luca Adversario *de Jurisdic. disc. 80. n. 11.* Aliæ decisiones non sunt ad rem, ut ostendit Clericatus *n. 14.* Cæterùm Rota nobis favet potius, dum pensiones, nisi sint constitutæ in titulum Beneficii, considerare solet ut aliquid temporale, prout supra ex Clericato notavimus, & recepta praxis declarat.

R r r 2

TITU-